

**WEWNĄTRZSKOLNY
SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
(WSDZ)**

XLV Liceum Ogólnokształcącego im. Romualda Traugutta w Warszawie

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 nr 256 poz. 2572 z póź. zm.)

Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:

...

13) dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;

13a) kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym;

14) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z dnia 7 maja 2013 r. Poz. 532)

§ 7. 1. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz w formie:

...

5) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej –w przypadku uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych;

I. FUNKCJONOWANIE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO W XLV Liceum Ogólnokształcącym im. R. TRAUGUTTA W WARSZAWIE

1. Osoba odpowiedzialna za realizację WSDZ

Dyrektor XLV Liceum Ogólnokształcącego im. Romualda Traugutta w Warszawie wyznacza osobę odpowiedzialną za realizację WSDZ, tj. koordynatora ds. doradztwa zawodowego.

2. Osoby współuczestniczące

- pedagog szkolny
- wychowawcy klas
- bibliotekarz
- pielęgniarka szkolna
- nauczyciele
- instytucje zajmujące się kształtowaniem kariery zawodowej.

3. Założenia Wewnętrzzkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.

WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną).

Ma charakter planowych działań. Koordynowany jest przez pedagoga szkolnego.

4. Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

4.1. W ramach pracy z nauczycielami (Radą Pedagogiczną) obejmuje:

- ✓ utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnętrzzkolnego systemu
- ✓ doradztwa zgodnie ze statutem szkoły.
- ✓ określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach programu wychowawczego szkoły na każdy rok nauki.
- ✓ określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia
- ✓ poradnictwa zawodowego w szkole.
- ✓ realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi
- ✓ zawodowej i roli pracownika.
- ✓ identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do
- ✓ zmian na rynku pracy.

4.2. W ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- Prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów.
- Zajęcia służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
- Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.
- Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach.
- Indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
- Gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej.
- Przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

4.3. W ramach pracy z uczniami obejmuje:

- Poznawanie siebie, zawodów, udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej.
- Autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych.
- Analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
- Indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu.
- Pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego.
- Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów,
- Pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych.
- Pomoc w budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego.
- Określenie zgodności predyspozycji uczniów
- Wskazywanie możliwości kształcenia w systemie pozaoświatowym,
- Poruszanie się na rynku pracy.
- Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych:
  - egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu,
  - z adaptacją do nowych warunków, bezrobocie.

5. Na realizację WSDZ składa się:

1. Praca koordynatora ds. doradztwa zawodowego.
2. Praca nauczycieli, wychowawców, pracowników biblioteki, którzy w ramach współpracy z koordynatorem ds. doradztwa zawodowego, realizują treści z zakresu doradztwa zawodowego i poradnictwa kariery na lekcjach, np.: godziny z wychowawcą, WOS –u, przedsiębiorczości, informatyki, współuczestniczą w realizacji formy doradczej zwanej „rynkiem pracy” poprzez udział i współorganizowanie wycieczek do instytucji rynku pracy, na targi pracy, organizując spotkania z przedstawicielami zawodów, przedstawicielami uczelni.

II. DZIAŁALNOŚĆ KOORDYNATORA DS. DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Cele działania koordynatora ds. doradztwa zawodowego

- Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej.
- Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak:
  - bezrobocie,
  - problemy zdrowotne,
  - adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.
- Przygotowanie ucznia do roli pracownika.
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Pomoc wychowawcom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach godzin wychowawczych.
- Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

2. Zadania koordynatora ds. doradztwa zawodowego

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.
- Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim na temat:
  - rynku pracy,
  - trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
  - wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach
  - świata pracy,
  - instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym,
  - alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami
  - programów edukacyjnych Unii Europejskiej.
- Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
- Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej poprzez przygotowanie ich do aktywnego poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy oraz wyposażenie ich w wiedzę na temat reguł i trendów rządzących rynkiem pracy.
- Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy, lekarzy itp.
- Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły.
- Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.
- Współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie:

- tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły,
- realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej.
- Systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji.
- Wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (internet, CD, wideo itp.) oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym.
- Prowadzenie odpowiedniej dokumentacji udzielanych porad i osób korzystających z usług doradcy zawodowego, sporządzanie sprawozdań z prowadzonej działalności.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, przedstawiciele organizacji zrzeszających pracodawców itp.

3. Korzyści wynikające z działalności koordynatora ds. doradztwa zawodowego

3.1 . Dla indywidualnych odbiorców:

- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Ułatwienie wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymania pracy.
- Świadomość możliwości zmian w zaplanowanej karierze zawodowej.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

3.2. Dla szkoły:

- Realizacja zobowiązań wynikających z ustawy i dotyczących "przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia".
- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji (Ośrodek Kariery).

3.3 Dla państwa i władz lokalnych:

- Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki.
- Podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu.
- Zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych zalecanych przez Komisję Unii Europejskiej.

3.4. Dla pracodawców:

- Zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów świadomych oczekiwań rynku pracy.

4. Realizacja zadań koordynatora ds. doradztwa zawodowego w ramach WSDZ

4.1. Podstawa realizacji zadań doradcy

Koordynator ds. doradztwa zawodowego realizuje zadania na podstawie, zatwierdzonego przez Dyrektora szkoły, planu pracy doradcy zawodowego na dany rok szkolny.

Wyznacznikiem opracowywania planu pracy z uczniami, rodzicami i Radą Pedagogiczną są:

- Założenia WSDZ.
- Wykaz propozycji i oczekiwań uczniów, rodziców względem realizowanego obszaru doradztwa zawodowego (dane z ankiet, rozmów).
- Czas pracy szkolnego doradcy zawodowego.
- Aktywność i zaangażowanie uczniów.
- Możliwości organizacyjne.
- Dostępna baza i zaplecze merytoryczne.
- Liczebność beneficjentów działań doradczych.
- Możliwość współpracy i integracji działań doradczych z przedstawicielami Rady Pedagogicznej.
- Możliwość i skala współpracy z instytucjami rynku pracy.

4. 2. Formy działań realizowanych w ramach WSDZ, których adresatami mogą być uczniowie, rodzice, nauczyciele /rady pedagogiczne, środowisko lokalne (instytucje rynku pracy, zakłady pracy, i in.).

- *Informacja edukacyjno – zawodowa* (gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych uczelni/ w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych, tworzenie multimedialnych centrów informacji z dostępem do Internetu), Krzewienie samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.).
- *Poradnictwo indywidualne* (porady i informacje zawodowe, diagnoza zdolności i predyspozycji).
- *Poradnictwo grupowe* - zespołowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej i innych; warsztaty dla nauczycieli służące doskonaleniu umiejętności doradczych).
- *Rynek pracy* - wycieczki, obserwacje, praktyki, uczniowski wolontariat (spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy /promowanie dobrych wzorców/, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów /zgodnie ze specyfiką kierunków kształcenia w szkole/, spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców /praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia/, targi pracy, targi edukacyjne, zakłady pracy, instytucje rynku pracy, uczelnie wyższe, biura doradztwa personalnego i inne).
- *Badania /diagnoza/ zapotrzebowania na działania doradcze* prowadzone w szkole.

4.3. Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze realizowane są na zasadzie dobrowolności uczestnictwa w ramach:

- Lekcji wychowawczych.
- Lekcji przedmiotowych, np. przedsiębiorczość.
- Zastępstw na lekcjach przedmiotowych.
- Zajęć pozalekcyjnych (warsztaty).
- Wycieczek.

III. WYPOSAŻENIE

WARSZTAT PRACY DORADCY ZAWODOWEGO

- Komputer z dostępem do Internetu.
- Czasopisma
- Informator o uczelniach wyższych.
- Materiały informacyjne, foldery o uczelniach wyższych.
- Poradniki, książki z zakresu poradnictwa i planowania kariery zawodowej.
- Broszury, ulotki o zawodach, informator o zawodach.
- Filmy o zawodach.
- Filmy instruktażowe
- Multimedialne programy komputerowe
- Prezentacje multimedialne. Scenariusze zajęć.
- Kwestionariusze zainteresowań, uzdolnień przedsiębiorczych i inne.

IV. PRACA NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW, PRACOWNIKÓW BIBLIOTEKI, PEDAGOGA SZKOLNEGO NA RZECZ WSDZ

Z uwagi na ograniczony czas pracy doradcy zawodowego i dużą liczbę uczniów w szkole, do owocnej realizacji zagadnień z zakresu doradztwa zawodowego konieczna jest współpraca doradcy z innymi nauczycielami, którzy w ramach lekcji przedmiotowych w miarę możliwości) mogliby realizować tematykę doradczą. Współpraca powinna polegać również na prowadzeniu konsultacji, korzystaniu z materiałów, scenariuszy zajęć udostępnianych przez doradcę zawodowego.

Zadania, w realizacji których może nastąpić współpraca:

ZADANIE	LEKCJA PRZEDMIOTOWA	REALIZUJĄCY
Redagowanie dokumentów aplikacyjnych	Podstawy przedsiębiorczości Informatyka	Nauczyciele: przedsiębiorczości, informatyki
Funkcjonowanie rynku pracy, mechanizmy rynku pracy, bezrobocie	WOS, podstawy przedsiębiorczości	Nauczyciele: WOS, podstaw przedsiębiorczości
Informacja zawodowa: pozyskiwanie i korzystanie z informacji	Informatyka, zajęcia w bibliotece	Nauczyciele informatyki, nauczyciele biblioteki
Samozatrudnienie, biznes plan, procedura rejestracyjna, uproszczone formy ewidencji,	Podstawy przedsiębiorczości,	Nauczyciele: podstaw przedsiębiorczości,
Prawo pracy	podstawy przedsiębiorczości	Nauczyciel: podstaw przedsiębiorczości
Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, np. umiejętność radzenia sobie ze stresem	godzina z wychowawcą	Pedagog szkoły, wychowawca klasy
Praca i kształcenie w UE	WOS, Podstawy przedsiębiorczości	Nauczyciele: WOS, podstaw przedsiębiorczości
Aktywne metody poszukiwania pracy	Podstawy przedsiębiorczości, godzina z wychowawcą	Nauczyciele: podstaw przedsiębiorczości, wychowawca klasy
Autoprezentacja	Zajęcia z pedagogiem, godzina z wychowawcą	Pedagog szkoły, wychowawca klasy
Samopoznanie, budowanie poczucia własnej wartości, integracja klasy	Zajęcia z pedagogiem, godzina z wychowawcą	Pedagog szkoły, wychowawca klasy
Wycieczki do zakładów pracy, na uczelnie wyższe, na targi pracy	Zajęcia z wychowawcą	Wychowawca klasy
Organizacja Dnia Przedsiębiorczości	Podstawy przedsiębiorczości Informatyka	Nauczyciel podstaw przedsiębiorczości, informatyki

<p>Pomoc w wyborze kierunku kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej uczniom, którzy wymagają specjalistycznego wsparcia, np. ze względu na ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia, poziomu intelektualnego.</p>	<p>Pedagog szkolny , jako koordynator ds. doradztwa zawodowego</p>	<p>Pedagog szkoły</p>
<p>Gromadzenie i aktualizacja informacji z zakresu doradztwa</p>	<p>Zajęcia w bibliotece, informatyka</p>	<p>Bibliotekarze, nauczyciele informatyki</p>

V. WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA XLV Liceum Ogólnokształcącego im. ROMUALDA TRAUGUTTA

Lp.	Zadania	Realizacja
1	Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz na pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej	Cały rok, zgodnie z potrzebami.
2	Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia	a. Udział w Salonie Maturzysty, (uczniowie klas III) b. Przygotowanie informatora dla uczniów o ofercie uczelni wyższych (dostępny w bibliotece) c. Aktualizacja i prowadzenie tablicy informacyjnej (cały rok)
3	Wskazywanie uczniom, rodzicom i nauczycielom dodatkowych źródeł informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym dotyczących: ryнку pracy trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia wykorzystania posiadanych uzdolnień instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych alternatywnych możliwości kształcenia dla uczniów z problemami emocjonalnymi i niedostosowanych społecznie programów edukacyjnych UE	Biblioteczka pedagoga, biblioteka, adresy instytucji zajmujących się doradztwem zawodowym wirtualne targi edukacyjne www.edutargi.pl Informacje o dniach otwartych na wyższe uczelnie warszawskie na tablicy z doradztwa zawodowego.
4	Udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom	Cały rok –wg. potrzeb
5	Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej	a. Zajęcia dotyczące autoprezentacji, rynku pracy dla klas III prowadzone przez Młodzieżowe Centrum Kariery. b. Zajęcia z doradcą zawodowym z MCK dotyczące predyspozycji zawodowych, zawodów przyszłości dla klas II . c. Udział uczniów klas II, I w ogólnopolskiej kampanii „Klucz do kariery” Warsztaty prowadzone przez międzyuczelniane biura Karier „Nowoczesne metody wyboru uczelni i zawodu” klasy III „Kierunek przyszłość” warsztaty dla klasy I , biuro karier SGH. „Jak zostałem informatykiem: warsztaty dla uczniów klas matem. (trzy klasy) Wyższa Szkoła Polsko – Japońska. Negocjacje – warsztaty dla uczniów klas I,

		Uczelnia Koźmińskiego.
6	Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę	Cały rok
7	Wspieranie w działaniach doradczych rodziców i nauczycieli poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo- informacyjnych, udostępnianie informacji i materiałów do pracy z uczniami	Biblioteczka pedagoga, biblioteka szkolna Współpraca z Młodzieżowym Centrum Kariery. Informacje o stronach internetowych gdzie zamieszczane są scenariusze dla wychowawców dotyczące doradztwa zawodowego (KOWEZIU, Biuro Edukacji) Organizowanie mobilnych targów pracy na terenie szkoły dwa razy w roku
8	Współpraca z radą pedagogiczną w zakresie tworzenia i zapewniania ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizacji działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej, zawartych w programie wychowawczym szkoły i programie profilaktyki	Według potrzeb, cały rok
9	Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, w szczególności z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom	Według potrzeb, cały rok